WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 13 października 2026 r.
FB.III.431.16.2026.AP

Pan
Abdul Rahim Said
Prezes Zarządu
Fundacji
„Domowe Hospicjum dla Dzieci”
ul. Armii Krajowej nr 11-13A
45-005 Opole

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Fundacja Domowe Hospicjum Dla Dzieci w Opolu, ul. Armii Krajowej nr 11-13A, 45-071 Opole (dalej: Fundacja).
2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
   - § 7 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego[1],
   - art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[2] (dalej: ustawa).
3) Zakres kontroli:

a) przedmiot kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego,
b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

4) Rodzaj kontroli: problemowa.
5) Tryb kontroli: zwykły.
6) Termin kontroli: od 12 do 26 sierpnia 2026 r.
7) Skład zespołu kontrolującego:

- Agnieszka Lubasińska – Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: FB.III.057.29.2026 z 16 lipca 2026 r.- kierownik zespołu kontrolnego,
- Agnieszka Pusz – Inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: FB.III.057.28.2026 z 14 lipca 2026 r.

8) Imię i nazwisko członka organu zarządzającego:

[1] Dz.U. z 2018 r. poz. 2054.
[2] Dz. U. 2025 poz. 1338 z późn. zm.

Pan Rahim Abdul Said powołany na funkcję Prezesa Zarządu uchwałą Rady Fundacji nr 3 z 19 czerwca 2024 r. na kolejną kadencję 2024-2026.

[akta kontroli str. 1]

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce pod poz. nr 1/2026.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole kontroli problemowej, podpisanym obustronnie 1 października 2026 r., do treści którego nie wniesiono wyjaśnień ani zastrzeżeń. Działalność Fundacji w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Podstawą oceny pozytywnej było m.in:

- wykorzystanie środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego na pokrycie kosztów[3] związanych z prowadzeniem działalności pożytku publicznego,
- wyodrębnienie konta przychodów i kosztów dla środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego,
- terminowe zamieszczenie sprawozdania finansowego i merytorycznego za 2025 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności.

Natomiast nieprawidłowości polegały m.in. na księgowaniu kosztów bez dowodu źródłowego, na niewłaściwym koncie księgowym oraz w niewłaściwym okresie sprawozdawczym.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego.

1. Prawne aspekty funkcjonowania Fundacji.

Fundacja została ustanowiona przez Fundatora Ewę Olimpię Borcz - Tutka aktem notarialnym z 10 listopada 2004 r. Fundacja prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych ustawie i realizuje zadania m.in. w zakresie:

- ochrony i promocji zdrowia (art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy),
- pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej (art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy).

Zgodnie z zapisami § 5 statutu, celami Fundacji są m.in:

- wspieranie i świadczenie opieki paliatywnej nad dziećmi, młodzieżą i dorosłymi ze schorzeniami ograniczającymi życie i ich rodzinami,
- opieka paliatywna nad dziećmi i młodzieżą ze schorzeniami ograniczającymi życie (…),
- wspieranie w żałobie rodzin dzieci, młodzieży i młodych dorosłych, którzy zmarli z powodu innych przyczyn niż schorzenia ograniczające życie,
- wspieranie i świadczenie działalności rehabilitacyjnej, terapeutycznej i profilaktycznej na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych.

Jednocześnie, zgodnie z informacją zawartą w Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2025 (dalej: sprawozdanie merytoryczne), Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej w okresie objętym kontrolą.

[dowód kontroli str. 2 - 13]

Fundacja 22 listopada 2005 r. została wpisana do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych

[3] Ustalenie na podstawie próby kosztów opisanej w ppkt 3.3.

Zakładów Opieki Zdrowotnej, pod numerem KRS[4] 0000245423 i posiada status organizacji pożytku publicznego[5]. Ostatnia zmiana wpisu w KRS została dokonana 10 lipca 2026 r.
Z informacji ujętych w KRS wynika, że organizacja:

- posiada NIP[6] 7542836945 oraz REGON[7] 160050577,
- podlega nadzorowi Ministra Zdrowia,
- ma siedzibę w Opolu,
- nie prowadzi jednostek terenowych.

Ponadto ustalono, że Fundacja znajdowała się w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych w 2025 r. do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2024 r. (dalej: 1,5% podatku dochodowego), sporządzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego pod poz. 4588[8].

[dowód kontroli str. 14 - 21]

2. Władze Fundacji.

Organami Fundacji są Zarząd i Rada Fundacji.

Zarząd Fundacji składa się z Prezesa.
Do jego obowiązków należy m.in.:

- reprezentacja Fundacji na zewnątrz oraz kierowanie jej działalnością,
- przestrzeganie i realizacja celów, zadań i programów Fundacji,
- opracowanie rocznych sprawozdań z działalności Fundacji,
- rzetelne, staranne i efektywne dysponowanie środkami Fundacji.

Rada Fundacji jest organem o uprawnieniach inicjatywnych, opiniotwórczych i nadzorczych.
Do jej zadań należy m.in.:

- zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności przygotowanych przez Zarząd i uchwalenie założeń do bieżących planów Fundacji, zatwierdzanie sprawozdania finansowego,
- powoływanie i odwoływanie Zarządu,
- nadzór nad działalnością Zarządu,
- zmiany statutu Fundacji oraz zmiany celu Fundacji.

Zgodnie z § 8 ust. 2 oraz § 11 ust. 3 statutu kadencja władz Fundacji trwa 2 lata.

3. Gromadzenie i wydatkowanie przez Fundację środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego.

Fundacja wykorzystywała do gromadzenia i wydatkowania środków z 1,5% podatku dochodowego rachunek bankowy prowadzony w mBank nr 64 1140 2017 0000 4602 1029 4785. Rachunek ten został zgłoszony do Urzędu Skarbowego, a w ewidencji księgowej przypisano mu numer konta 135[9].

[dowód kontroli str. 96 - 97]

[4] Krajowy Rejestr Sądowy.
[5] Zgodnie z informacją z KRS (stan na 11 sierpnia 2026 r.).
[6] Numer identyfikacji podatkowej.
[7] Rejestr Gospodarki Narodowej.
[8] https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/.
[9] Pn. mBank nr 64114020170000460210294785.

3.1. Księgi rachunkowe.

Fundacja posiada dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady - politykę rachunkowości[10] oraz instrukcję obiegu i kontroli dokumentów[11].
W polityce rachunkowości przyjęto, że ewidencja kosztów działalności statutowej i administracyjnej prowadzona jest przy wykorzystaniu kont zespołu 4 – Koszty według rodzaju i ich rozliczenie oraz kont zespołu 5 – Koszty według typów działalności. W okresie objętym kontrolą księgi rachunkowe Fundacji były prowadzone w programie XXX.

Na podstawie umowy zawartej 1 kwietnia 2024 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych powierzono podmiotowi uprawnionemu do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych – spółce XXX (dalej: Biuro Rachunkowe). Natomiast sprawy kadrowo-płacowe były prowadzone przez XXX na podstawie umowy zawartej 30 stycznia 2019 r.

[dowód kontroli str. 22 - 61]

Fundacja prowadzi nieodpłatną działalność, która została wyodrębniona rachunkowo w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku z tej działalności, czym wypełniono dyspozycję art. 10 ust. 1 ustawy.

3.2. Ewidencja przychodów ze środków z 1,5% podatku dochodowego.

Ewidencję księgową dla środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: 1,5% podatku dochodowego) w 2025 r. prowadzono na koncie 761-3 pn. 1,5% w korespondencji z kontem 135. Wyodrębnienie konta przychodów, na którym ewidencjonowano środki otrzymane z 1,5% podatku dochodowego stanowi spełnienie obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 2c ustawy.

Kontroli poddano ewidencję księgową środków otrzymanych w 2025 r. z 1,5% podatku dochodowego (100% środków) na ogólną kwotę1 527 695,70 zł oraz wyciąg bankowy (nr dowodu 579/25).

Ustalono, że kwota 1 527 695,70 zł wykazana w sprawozdaniu merytorycznym oraz w ewidencji księgowej na koncie 761-3, jako otrzymane środki z 1,5% podatku dochodowego jest nieprawidłowa. Z informacji opublikowanej przez Ministerstwo Finansów (Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2025 r. otrzymały 1,5% należnego podatku za 2024 r. – stan na dzień 15 września 2025 r.) wynika, że Fundacja otrzymała środki w wysokości 1 527 675,70 zł, czyli 20,00 zł mniej. Analiza wyciągu bankowego i zapisów w ewidencji księgowej, wykazała, że różnica w kwocie 20,00 zł dotyczyła otrzymanej darowizny, którą błędnie zakwalifikowano.
Prezes Zarządu podał, że: (…) *Po ponownej weryfikacji wyciągu bankowego WB 579/25 ustalono, że przedmiotowa wpłata w wysokości 20,00 zł stanowiła bezpośrednią darowiznę od osoby fizycznej na cele statutowe Fundacji. Ujęcie tej kwoty na koncie 761-3 (dedykowanym wpłatom z 1,5% podatku dochodowego) było pomyłką pisarską i techniczną powstałą na etapie dekretacji wyciągu bankowego. Wpłata ta powinna zostać poprawnie zaksięgowana na koncie 761-2 (Przychody z darowizn od osób fizycznych). (…).*

[dowód kontroli str. 62 - 96]

3.3. Ewidencja kosztów ze środków z 1,5% podatku dochodowego.

Kontrola wykazała, że w 2025 r. Fundacja zaewidencjonowała koszty poniesione ze środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego w kwocie ogółem1 527 695,70 zł, z tego:

- 133 006,04 zł dotyczyło zakupu leków oraz materiałów medycznych,

[10] Uchwała Zarządu nr 1/12/2024 Fundacji „Domowe Hospicjum dla Dzieci" z 15 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Polityki Rachunkowości wraz z Zakładowym Planem Kont.
[11] Uchwała nr 2/01.2024 Zarządu Fundacji „Domowe Hospicjum dla Dzieci" w Opolu z 7 stycznia 2024 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów w Fundacji „Domowe Hospicjum dla Dzieci".

- 33 162,73 zł dotyczyło zakupu paliwa,
- 14 822,42 zł dotyczyło kosztów grupy wsparcia,
- 28 470,00 zł dotyczyło usług fizjoterapeutycznych,
- 439 190,00 zł dotyczyło usług medycznych,
- 879 044,51 zł dotyczyło wynagrodzenia pracowników.

[dowód kontroli str. 134 - 152]

Kontroli poddano koszty o łącznej wartości 582 756,30 zł (co stanowi 38,15% całości kosztów wynoszących 1 527 695,70 zł) z przeznaczeniem na:

- usługi medyczne,
- usługi rehabilitacyjne,
- wynagrodzenia pracowników,
- usługi turystyczne na rzecz grupy wsparcia.

Szczegółowe dane znajdują się w tabeli dołączonej do akt kontroli.

[dowód kontroli str. 153]

Ustalono, że koszty zaewidencjonowane w wysokości 582 756,30 zł, zostały sfinansowane ze środków z 1,5% podatku dochodowego w wysokości 576 276,30 zł, z wyłączeniem kwoty 6 480,00 zł, co zostało opisane w ppkt 3.3.1 pkt 1 i 5 niniejszego dokumentu, z tego:

- 426 430,00 zł opłacono w 2025 r. (dotyczy usług medycznych, rehabilitacyjnych, usługi turystycznej).
- 149 846,30 zł opłacono w 2026 r. (dotyczy wynagrodzeń oraz składek ZUS i podatku PIT-4R, usług medycznych, rehabilitacyjnych).

Szczegółowe dane znajdują się w tabeli dołączonej do akt kontroli.

[dowód kontroli str. 296]

Stwierdzono, że środki w wysokości 576 276,30 zł z 1,5% podatku dochodowego zostały wykorzystane na prowadzoną przez Fundację działalność pożytku publicznego, co wypełnia dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy.

3.3.1. Stwierdzone nieprawidłowości (pkt 1-9) oraz uchybienia (pkt 10-11) w kosztach i wydatkach z 1,5% podatku dochodowego.

1. Dokonanie zapisu na koncie 502-2-5 na kwotę 6 000,00 zł bez dowodu źródłowego, czym naruszono art. 20 ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[12], zgodnie z którymi podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, a dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
   Ustalono, że ujęta w księgach operacja na kwotę 6 000,00 zł nie została w rzeczywistości zrealizowana w okresie, którego dotyczył zapis. W styczniu dokonano zapłaty faktury nr 5/12/2024 za grudzień 2024 roku (WB 72/25) natomiast w lutym dokonano zapłaty faktury 4/01/2025 za styczeń (WB 151/25). W badanym okresie nie zidentyfikowano na wyciągach bankowych za 2025 r. zapłaty faktury za luty w wysokości 6 000,00 zł. Skutkiem powyższego działania było wykazanie w ewidencji kosztów operacji gospodarczej, która nie miała odzwierciedlenia w dowodach źródłowych oraz w rzeczywistych przepływach na rachunku bankowym, co bezpośrednio wpłynęło na nierzetelność salda konta 502-2-5.
   Prezes Zarządu podał, że: (…) *sytuacja ta wynikała z błędu (…) powstałego podczas rozliczania wyciągów bankowych i rozrachunków z kontrahentami na początku roku 2025. (…) Podczas uzgadniania konta kontrahenta i wyciągu bankowego zidentyfikowano dwie płatności (ze stycznia oraz lutego 2025 r.) przy jednoczesnym posiadaniu w dokumentacji papierowej tylko jednego fizycznego rachunku. Działając*

[12] Dz. U. z 2023 poz. 120 z późn. zm.

w przeświadczeniu, że druga płatność odpowiada rachunkowi za miesiąc luty (który nie dotarł jeszcze do księgowości, dokonano zaksięgowania kosztu bezpośrednio na podstawie wyciągu bankowego, aby doprowadzić do zgodności saldo rozrachunków z kontrahentem. (…).

[dowód kontroli str. 171, 168 - 169, 147 - 148, 109, 290-295]

2. Brak potwierdzenia dokonania kontroli pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym na dowodach księgowych, czym naruszono pkt 10 Komunikatu nr 10 Ministra Finansów w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych z dnia 18 maja 2010 r.[13]
   Prezes Zarządu podał, że: *Brak fizycznych podpisów i pieczęci na dowodach księgowych był uchybieniem wyłącznie formalnym. W praktyce każdy wydatek podlegał faktycznej weryfikacji merytorycznej oraz rachunkowej przed realizacją płatności, natomiast przeoczono czynność ich formalnego ostemplowania na samych dokumentach papierowych/elektronicznych. (…).*
   Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, ponieważ Fundacja nie zastosowała się do zaleceń pokontrolnych wydanych w tym zakresie w 2018 r.

   [dowód kontroli str. 172 - 173, 170, 175 - 176]

3. Ujęcie faktury nr 01A/2025/06/DHD na kwotę 280,00 zł za konsultacje neurologiczne na koncie 502-2-4 zamiast na koncie 502-2-5. Takie działanie narusza art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
   Prezes Fundacji wyjaśnił, że *Ujęcie faktury nr 01A/2025/06/DHD na kwotę 280,00 zł dotyczącej konsultacji neurologicznych na koncie **502-2-4** zamiast na koncie **502-2-5** było wynikiem pomyłki pisarsko-technicznej powstałej na etapie dekretacji dokumentu w systemie finansowo-księgowym. (…) Błąd dotyczył wyłącznie technicznego przypisania do niewłaściwej podkartoteki analitycznej w ramach tego samego źródła finansowania.*

   [dowód kontroli str. 166, 174 - 175, 149]

4. Brak zrozumiałego tekstu w zapisie księgowym na kontach kosztów poddanych próbie kontroli[14], czym naruszono zapisy art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
   Prezes Zarządu wyjaśnił, że: *Brak pełnych i jednoznacznych opisów operacji księgowych (…), które pozwalałyby na bezpośrednią identyfikację konkretnego rodzaju poniesionego kosztu z poziomu samej analityki księgowej, wynikał ze stosowania w systemie finansowo-księgowym uproszczonych schematów księgowych i skrótów. (…). Jednocześnie przyznajemy, że opis samych zapisów księgowych na koncie analitycznym powinien w sposób jednoznaczny odzwierciedlać charakter operacji, zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.*

   [dowód kontroli str. 134 - 152, 170, 176]

5. Ujęcie w grudniu 2025 na koncie 502-2-4 faktury nr 4/01/2026 z 30 stycznia 2026 r. (za usługi rehabilitacyjne zrealizowane z styczniu 2026 r.) na kwotę 480,00 zł zamiast w ewidencji kosztów w 2026 r. Działanie takie narusza art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
   Prezes Zarządu podał, że: (…) *Ujęcie dokumentu z 2026 r. w księgach roku 2025 wynikało z pomyłki edytorskiej przy wprowadzaniu daty otrzymania na przełomie okresów sprawozdawczych. (…).*

[13] Dz. Urz. Min. Fin. z 2010 r. nr 6, poz. 26.
[14] 502-2-4, 502-2-5, 502-4-6, 502-5-4.

[dowód kontroli str. 178, 149, 174]

6. Ujęcie kosztu z tytułu usług turystycznych na rzecz grupy wsparcia w kwocie 12 800,00 zł na koncie 502-4-6 bezpośrednio na podstawie wyciągu bankowego (WB nr 654/25) z pominięciem konta rozrachunkowego, co stanowi naruszenie art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym podstawą zapisów w księgach rachunkowych są zewnętrzne dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej otrzymane od kontrahentów.
   Prezes Zarządu podał, że: *Transakcja została zaksięgowana na podstawie wyciągu bankowego na właściwym koncie księgowym według celu zużycia środków z 1,5%. Posiadana faktura, potwierdzona za zgodność z oryginałem, stanowi pełnowartościowy dokument potwierdzający operację i jest powiązana z danym przepływem finansowym. Została podpięta pod wyciąg bankowy w dokumentach źródłowych i jednocześni oświadczamy, że nie została drugi raz zaksięgowana jako osobny dokument.*
   Zapis na podstawie wyciągu bankowego w pełni odzwierciedla rzeczywisty przebieg transakcji, moment jej płatności oraz faktyczne wydatkowanie środków pochodzących z 1,5% podatku. Z tego względu nie dokonywano zmian w zatwierdzonych księgach rachunkowych, gdyż ujęte kwoty, klasyfikacja kosztów oraz rozliczenie środków są w pełni prawidłowe.
   Wskazuję, że faktura za usługi turystyczne została przekazana kontrolującym dopiero wraz z wyjaśnieniem. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o rachunkowości w przypadku braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych dozwolone jest udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą księgowych dowodów zastępczych. Nie może to jednak dotyczyć operacji gospodarczych, których przedmiotem są zakupy opodatkowane podatkiem od towarów i usług. W związku z powyższym faktura powinna zostać ujęta w ewidencji księgowej na koncie rozrachunkowym.

   [dowód kontroli str. 179 - 187]

7. Dokonanie zapłaty 9 faktur z przekroczeniem terminu płatności wskazanym w § 2 ust. 4 umów[15], według których zapłata za czynności wg zlecenia jest wypłacana w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca. Działanie takie narusza zapisy umów oraz art. 34 ust. 1 ustawy w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, która zobowiązuje do dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
   Prezes Zarządu podał, że: (…) *Rozbieżność (…) wynikała z faktu, że terminy płatności wskazane na fakturach nie pokrywały się z zapisami ramowymi w umowach (gdzie wskazano termin do 10. dnia miesiąca). Rozbieżność ta była efektem specyfiki rozliczania świadczeń – zebranie i weryfikacja kart pracy oraz zestawień godzin od personelu medycznego pracującego w terenie uniemożliwiały zamknięcie rozliczeń do 10. dnia miesiąca, w związku z czym na fakturach stosowano realne, dłuższe terminy płatności. (…)*
   Prezes realizował przelewy w dobrej wierze, opierając się bezpośrednio na terminach wymagalności podanych na wystawionych i zatwierdzonych fakturach, nie mając świadomości formalnego naruszenia spójności pomiędzy zapisem umownym a dokumentem księgowym.
   Po zidentyfikowaniu tej nieprawidłowości przez kontrolę, Prezes Zarządu niezwłocznie podjął działania naprawcze.

[15] O świadczenie usług medycznych zawartych z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, którym powierzono obowiązki fizjoterapeuty.

W trakcie kontroli przedłożono 4 aneksy do umów zmieniające zapis w zakresie terminu płatności, dostosowując płatność do realnych cykli rozliczeniowych i terminów płatności wynikających z faktur. W związku z powyższym odstąpiono od sformułowania zalecenia pokontrolnego w zakresie tej nieprawidłowości. Szczegółowe ustalenia znajdują się w aktach kontroli.

[dowód kontroli str. 188 - 203]

8. Ewidencjonowanie wydatków na koncie 135 pod datą operacji niezgodną z datą dokonania zapłaty.
   Ustalono, że w Fundacji podczas księgowania wyciągów bankowych wskazuje się datę operacji gospodarczej jako ostatni dzień miesiąca, zamiast daty faktycznego zdarzenia (tj. data dokonania zapłaty).
   Taki sposób ewidencjonowania wyciągów bankowych narusza art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości w myśl, którego zapis księgowy powinien zawierać m.in. datę operacji gospodarczej.
   Prezes Zarządu podał, że: (…) *przyjęta technika ewidencji wynikała ze specyfiki dokumentu źródłowego wydawanego przez bank. Hospicjum korzysta z zbiorczych, miesięcznych wyciągów bankowych generowanych przez system bankowości na koniec każdego miesiąca (a nie z wyciągów dziennych). Dokument ten wprowadzany był do systemu finansowo-księgowego jako jeden zbiorczy dowód księgowy (WB) pod datą wystawienia wyciągu przez bank, tj. na ostatni dzień danego miesiąca.* (…) *Jednocześnie uznajemy stanowisko organu kontrolującego wynikające z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, wskazujące na konieczność przypisania indywidualnej daty operacji do każdego zapisu księgowego.*

   [dowód kontroli str. 204 - 224, 193 - 199]

9. Dokonanie zapłaty wynagrodzenia wynikającego z faktury nr 10/VCO/2025 w kwocie wyższej o 180,00 zł, niż wynika to z dokumentu, tj. na fakturze widnieje kwota 25 240,00 zł, natomiast na wyciągu bankowym jest kwota 25 420,00 zł. Działanie takie narusza art. 34 ust. 1 ustawy w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
   Prezes Fundacji wyjaśnił, że przy wpisywaniu kwoty przelewu doszło do przestawienia cyfr. Ponieważ w trakcie trwania kontroli dokonano zwrotu nienależnie przelanej kwoty, odstąpiono od sformułowania zalecenia pokontrolnego w zakresie tej nieprawidłowości. Szczegółowe ustalenia znajdują się w aktach kontroli.

   [dowód kontroli str. 225 - 232, 167 - 168]

10. Ujęcie na koncie 502-2-5 faktur wystawionych przez inny podmiot niż wskazany w aneksach do umowy o świadczenie usług medycznych, tj.:
    - na fakturze jest XXX[16], natomiast w aneksie jest XXX,
    - na fakturze jest XXX, natomiast, w aneksie było XXX[17].

    Prezes Zarządu wyjaśnił, że przyjęcie tych faktur wynika z niedopatrzenia oraz wdroży większą kontrolę merytoryczną. Wyjaśnienie przyjęto z zastrzeżeniem, ponieważ dokument źródłowy (faktura) powinna wskazywać prawidłowy podmiot, który zobowiązał się realizować przedmiot umowy.

    [dowód kontroli str. 154, 166 - 170, 147 - 148]

11. Brak opisu merytorycznego oraz wskazania źródła finansowania[18] na dowodach księgowych poddanych próbie kontroli za 2025 r.

[16] Faktury wystawiane za okres od stycznia do grudnia 2025 r.
[17] Faktury wystawiane za okres od stycznia do maja 2025 r. Od 1 czerwca 2025 r. obowiązuje aneks, w którym jest podmiot zgodny z wystawionymi fakturami.
[18] Skoro zostały zaewidencjonowane na koncie dotyczącym kosztów z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Prezes Zarządu podał, że: (…) *brak pełnego opisu merytorycznego oraz formalnego wskazania źródła finansowania na fizycznych dowodach księgowych ujętych na (…) wynikał z niedociągnięcia proceduralnego, (...) przeoczenia techniczno-edytorskiego (…) na etapie zatwierdzania i dekretacji dokumentacji papierowej/elektronicznej. (…) Kwalifikacja merytoryczna oraz źródło finansowania były każdorazowo weryfikowane przed dokonaniem zapłaty (…).*
Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem. Fundacja nie stosowała się do wydanych w 2018 r. zaleceń pokontrolnych wydanych w tym zakresie.

[dowód kontroli str. 172 - 173,175, 169]

Ponadto, jak wynika ze stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości oraz uchybień[19] Fundacja nie stosowała się do wydanych w 2018 r. zaleceń pokontrolnych w związku z kontrolą Wojewody Opolskiego w 2018 r.[20], które dotyczyły m.in:

- opisywania wszystkich dowodów księgowych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości oraz wskazywania źródła finansowania wydatku,
- aneksowania umowy o świadczenie usług medycznych w celu prawidłowego wykazania podmiotu, świadczącego usługę,
- prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający ustalenie stanu początkowego oraz stanu końcowego środków zgromadzonych i wydatkowanych z odpisu 1% podatku dochodowego.

4. Sprawozdania Fundacji.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne Fundacji za 2025 rok zostało udostępnione do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Fundacji[21], czym wypełniono dyspozycję art. 23 ust. 2a ustawy.
Kontrola wykazała, że Fundacja zamieściła 12 lipca 2026 r. sprawozdanie finansowe i merytoryczne za 2025 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności, zgodnie z terminem wskazanym w art. 23 ust. 6 ustawy.

[dowód kontroli str. 233 - 248]

4.1. Sprawozdanie finansowe.

Stwierdzono, że bilans, rachunek zysków i strat (dalej RZiS) oraz informacja dodatkowa Fundacji zostały sporządzone przez Zarząd na załączniku nr 6 do ustawy o rachunkowości przeznaczonym m.in. dla Fundacji, co spełnia wymogi art. 46 ust. 5 pkt 6, 47 ust. 4 pkt 6, 48 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 23 ust. 2 ustawy.
Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone do 31 marca 2026 r., tj. w terminie wynikającym z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

[dowód kontroli str. 249 - 269]

Uchwałą nr 2 Rady Fundacji z dnia 30 czerwca 2026 r. sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone w terminie określonym w art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a wypracowany zysk w wysokości 2 160 031,51 zł przeznaczono na cele statutowe.

Stwierdzono, że dane w sprawozdaniu finansowym wynikają z prowadzonej ewidencji księgowej z zastrzeżeniem danych wykazanych w informacji dodatkowej w pkt 7, co narusza art. 4 ust. 1a w powiązaniu z 48 ust. 5 ustawy o rachunkowości, tj.:

- nie wykazano danych na temat uzyskanych przychodów z tytułu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych,

[19] Opisanych ppkt 3.3.1. oraz w pkt 4.2 niniejszego dokumentu.
[20] w zakresie prawidłowości wypełniania przez organizację pożytku publicznego obowiązków i wymogów określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
[21] https://hospicjum.opole.pl/o-fundacji/sprawozdania/.

- wykazano w ppkt 6) usługi pielęgniarskie (wynagrodzenia pracowników) kwotę 648 651,18 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynika kwota 879 044,51 zł.

Prezes Zarządu podał, że: (…) *Niewykazanie (…) danych na temat uzyskanych przychodów z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych miało charakter przeoczenia pisarskiego. (…) kwota 648 651,18 zł ujęta w informacji dodatkowej w pkt 7 ppkt 6 wynikała z ujęcia wyłącznie wynagrodzeń zasadniczych, bez uwzględnienia pochodnych od wynagrodzeń oraz narzutów (…).* Kwota wskazana w ppkt 6 wynika z *błędu pisarskiego przy sporządzaniu załącznika opisowego. Potwierdzamy, że prawidłowa wartość wynikająca z ewidencji księgowej wynosi 879 044,51 zł.*

[dowód kontroli str. 270 - 286]

Ponadto stwierdzono uchybienie polegające na błędnym przeniesieniu danych z zatwierdzonego Bilansu do formularza zamieszczonego w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie NIW. Kwoty wykazane w księgach i Bilansie jako aktywa obrotowe zostały w bazie NIW przeniesione do nieprawidłowej pozycji (do Aktywów trwałych), tj.:

- kwotę 9 000,00 zł (należności krótkoterminowe, poz. B.II.) wpisano na stronie NIW jako należności długoterminowe (poz. A.III.);
- kwotę 6 276 981,72 zł (inwestycje krótkoterminowe, poz. B.III.) wpisano na stronie NIW jako inwestycje długoterminowe (poz. A.IV.).

Prezes Zarządu podał, że: *Rozbieżność w prezentacji kwot 9 000,00 zł oraz 6 276 981,72 zł pomiędzy zaktualizowanym i zatwierdzonym Bilansem a sprawozdaniem zamieszczonym na stronie NIW wynikała jedynie z pomyłki technicznej przy ręcznym transkrybowaniu danych do formularza portalu NIW. Prawidłowa klasyfikacja tych pozycji, zgodna z ewidencją księgową oraz zatwierdzonym przez Radę Fundacji sprawozdaniem finansowym, stanowi aktywa obrotowe (odpowiednio: należności krótkoterminowe B.II oraz inwestycje krótkoterminowe B.III).*

[dowód kontroli str. 247, 257, 285]

4.2. Sprawozdanie merytoryczne.

Fundacja sporządziła sprawozdanie merytoryczne za 2025 r. na wzorze wskazanym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego[22] wypełniając obowiązek sprawozdawczy, wynikający z art. 23 ust.1 w związku z art. 23 ust. 8 ustawy.

Dane dotyczące środków z 1,5% podatku dochodowego ujęte w sprawozdaniu merytorycznym są tożsame z zapisami w ewidencji księgowej. Należy jednak podkreślić, że ewidencja ta była prowadzona wadliwie (zgodnie z ustaleniami w pkt 3.2 oraz ppkt 3.3.1 pkt 1, 5, 9 niniejszego dokumentu).

Ponadto, stwierdzono nieprawidłowość w podpunkcie III.3.1 sprawozdania merytorycznego polegającą na wykazaniu kwoty 0,00 zł zamiast *77 740,41 zł*[23], czym naruszono zasady opisane w sekcji III Instrukcji wypełniania sprawozdania merytorycznego, zobowiązujące do wykazania wszystkich środków z 1,5% podatku dochodowego, których organizacja nie wydatkowała w poprzednich latach.

Ustalono, że z zapisów konta księgowego 135[24] nie wynika stan początkowy środków z 1,5% podatku dochodowego na 1 stycznia 2025 r., w związku z tym, nie jest możliwe

[22] Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego Dz. U. z 2018 r. poz. 2061 z późn. zm.
[23] Kwota wynika z wyliczenia przez biuro rachunkowe (dowód kontroli str. 132).
[24] Służy do gromadzenia i wydatkowania środków z 1,5% podatku dochodowego (dowód kontroli 96-97).

zweryfikowanie stanu początkowego na pierwszy dzień roku sprawozdawczego, który został wykazany w podpunkcie III.3.1. sprawozdania merytorycznego. Konto księgowe służy również do ewidencjonowania wszystkich operacji na osobnym rachunku bankowym. Ponieważ w polityce rachunkowości nie wyodrębniono osobnego konta analitycznego (np. 135-1) dla wpłat ze środków z 1,5% podatku dochodowego, wyciąg z konta syntetycznego 135 zawiera wszystkie transakcje zbiorczo (oprócz środków otrzymanych z Urzędów Skarbowych dotyczących 1,5% podatku dochodowego, wpływają również środki m.in. z darowizn oraz z Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia). Wyjaśnienie w zakresie sposobu ustalenia ww. kwoty złożył Prezes Zarządu podając: *(…) kwota 0,00 zł wykazana w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności OPP za 2025 rok w podpunkcie III.3.1 (stan środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych na pierwszy dzień roku sprawozdawczego), (…) wynika z pełnego rozdysponowania i wydatkowania środków z tego tytułu w poprzednim roku obrotowym. Na dzień 31 grudnia 2024 roku stan środków pochodzących z wpłat 1,5% PIT został w całości rozliczony i wynosił 0,00 zł. W związku z tym bilans otwarcia dla tych środków na dzień 1 stycznia 2025 roku wynosił dokładnie 0,00 zł, co znalazło bezpośrednie odzwierciedlenie w sprawozdaniu merytorycznym za rok 2025. (…) Fundacja w danym roku obrotowym kontroluje wydatkowanie środków z 1,5% PIT w taki sposób, że posiada określoną pulę do wykorzystania oraz wyznaczone cele, a rozliczenie kosztów odbywa się na bieżąco w wyodrębnionej ewidencji księgowej na odpowiednich kontach analitycznych.*

[dowód kontroli str. 98, 101 - 102]

Wyjaśnienie przyjęto z zastrzeżeniem. Ustalanie stanu początkowego na pierwszy dzień roku sprawozdawczego oraz wydatkowania środków z 1,5% podatku dochodowego na podstawie ewidencji kosztów jest nieprawidłowe i nie odzwierciedla stanu rzeczywistego. Analiza ewidencji księgowej oraz wyciągów bankowych[25] wykazała, że Fundacja dokonała zapłaty kosztów:

- z grudnia 2024 r. – w styczniu 2025 r. (dotyczyły m.in. wynagrodzeń pracowników, składek ZUS, faktur)
- z grudnia 2025 r. – w styczniu 2026 r. (dotyczyły m.in. wynagrodzeń pracowników, składek ZUS, podatku PIT-4R, faktur).

Powyższe jednoznacznie dowodzi, że Fundacja nie wydatkuje w całości środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego w roku ich otrzymania. Przyjęte w jednostce działanie narusza zapisy instrukcji wypełniania sprawozdania merytorycznego w ppkt III.3.1.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że: (…) *Biorąc pod uwagę powyższe, uwzględniając kwotę w pierwszej wersji 1 527 695,70 zł pochodzącą z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ujęte w księgach 2025 roku koszty memoriałowe (w tym styczniowe zapłaty dotyczące zobowiązań z 2025 r.), to środki te nie zostały w całości wydatkowane i zaangażowane w roku 2025. (…) stan środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego na dzień 01.01.2025 wynosił: 77 740,41 zł.* Szczegółowe ustalenia znajdują się w aktach kontroli.

[dowód kontroli str. 103 - 133]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Ujęcie na koncie 761-3 wpłaty darowizny jako środki otrzymane z 1,5% podatku dochodowego. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było zawyżenie przychodów z 1,5% podatku

[25] 72/2025 za styczeń 2025 oraz 1/2026 styczeń 2026 r.

dochodowego w sprawozdaniu merytorycznym oraz sprawozdaniu finansowym, tj. informacji dodatkowej.

2. Ujęcie w księgach rachunkowych operacji gospodarczej bez dowodu źródłowego. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika biura rachunkowego prowadzącego księgo rachunkowe. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
3. Brak potwierdzenia dokonania kontroli pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym na dowodach księgowych. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru Prezesa Zarządu. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów prawa[26].
4. Zaksięgowanie kosztu dotyczącego 1,5 % podatku dochodowego na niewłaściwym koncie. Przyczyną nieprawidłowości był błąd pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz polityki rachunkowości.
5. Brak zrozumiałego tekstu w zapisie księgowym na kontach kosztów. Przyczyną nieprawidłowości było stosowanie w systemie finansowo-księgowym uproszczonych schematów księgowych i skrótów przez pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
6. Ujęcie faktury z 2026 roku w kosztach 2025 roku. Przyczyną nieprawidłowości była pomyłka pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
7. Zaewidencjonowanie kosztu usługi turystycznej na rzecz grupy wsparcia na podstawie wyciągu bankowego, z pominięciem konta rozrachunkowego oraz bez właściwego dowodu źródłowego (faktury). Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta praktyka księgowania przez pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
8. Ewidencjonowanie wydatków pod datą niezgodną z datą dokonania zapłaty. Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta technika ewidencji przez pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
9. Wykazanie w sprawozdaniu merytorycznym stanu środków z 1,5 % podatku dochodowego na pierwszy dzień okresu sprawozdawczego w nieprawidłowej wysokości. Przyczyną nieprawidłowości była błędna technika ustalania stanu na podstawie ewidencji kosztów przez biuro rachunkowe oraz brak nadzoru Prezesa Zarządu. Skutkiem nieprawidłowości było zniekształcenie danych w sprawozdaniu merytorycznym oraz naruszenie zapisów instrukcji wypełniania tego sprawozdania.
10. Wykazanie danych w sprawozdaniu finansowym, tj. informacji dodatkowej niewynikających z ewidencji księgowej. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie pisarskie pracownika biura rachunkowego. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości oraz zniekształcenie danych w sprawozdaniu finansowym.
11. Dokonanie zapłaty 9 faktur z przekroczeniem terminu wskazanym w umowach o świadczenie usług medycznych. Przyczyną nieprawidłowości była specyfika rozliczania świadczeń w Stowarzyszeniu oraz fakt dokonywania płatności przez Prezesa Zarządu. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie zapisów umów, ustawy oraz ustawy o finansach publicznych.
12. Dokonanie zapłaty wynagrodzenia wynikającego z faktury w kwocie wyższej o 180,00 zł niż wynika to z dokumentu. Przyczyną nieprawidłowości był błąd Prezesa

[26] pkt 10 Komunikatu nr 10 Ministra Finansów w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych z dnia 18 maja 2010 r.

Zarządu. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy i ustawy o finansach publicznych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do protokołu kontroli i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do protokołu kontroli problemowej nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Zwiększyć nadzór nad ewidencją księgową w celu wyeliminowania błędów w klasyfikacji wpływów, kosztów i wydatków ponoszonych ze środków 1,5% podatku dochodowego.
2. Dokonywać zapisów w księgach rachunkowych wyłącznie na podstawie dowodów księgowych odzwierciedlających stan rzeczywisty.
3. Zamieszczać na dowodach księgowych potwierdzenie przeprowadzenia sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym oraz wskazywać źródła finansowania wydatku.
4. Podjąć działania zmierzające do zamieszczania w zapisach księgowych opisów operacji.
5. Podjąć działania w celu ujmowania zdarzeń we właściwym okresie sprawozdawczym.
6. Wypracować oficjalną metodologię obliczania stanu środków z 1,5% podatku dochodowego, aby prawidłowo wykazywać dane w tym zakresie w sprawozdaniu merytorycznym.
7. Podjąć działania zmierzające do wykazywania w sprawozdaniu finansowym prawidłowych danych wynikających z ewidencji księgowej.

W celu usunięcia stwierdzonych uchybień należy:

8. Skorygować zapisy umów o świadczenie usług medycznych w drodze aneksu, w celu wyeliminowania błędów w oznaczeniu podmiotu świadczącego usługę.
9. Zapewnić pełną zgodność danych przenoszonych do bazy sprawozdań NIW z zatwierdzonym sprawozdaniem finansowym.

VI. Na podstawie art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w związku z § 20 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego[27], zwracam się o poinformowanie Wojewody Opolskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego wraz z dowodami potwierdzającymi wykonanie zaleceń, (tj. m.in. aneks do umowy o świadczenie usług medycznych, opisany dowód księgowy dokumentujący wydatek sfinansowany z 1,5% podatku dochodowego, opracowaną metodologię obliczania stanu środków z 1,5% podatku dochodowego)**, o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.**

[27] Dz. U. z 2018 r. poz. 2054.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.